

Kjak

Eyðgunn Samuelsen
tingkvinna Javnaðarfloksins

Tú er tað, ið tú ger – ikki tað tú sigur tú ger

Boðskapurin í nýggjársrøðu løgmans stendur í grellari andsøgn við tað, sum fór fram lítla jólaaftan, tá flatskatturin bleiv endaliga samtyktur. Hinvegin er stórir samanhangur millum jólaheilsanina á Facebook um deyðan hjá norðurlandska vælferðasamfelagnum og flatskattagøluna.

»Man har et standpunkt, til man tager et nyt«, segði danski statsministeren og sosialdemokrateren Jens Otto Kragh i 1962 og so helt hann fram við at stoypa fundamentið til tað vælferðasamfelagið, sum í dag telist millum heimsins fremstu lond.

Løgmaður hevði eisini eina støðu og tók síðani eina aðra og so eina aðra og so endaði kann aftur, har hann byrjaði. Ella hvat?

Vit kunnu í øllum førum staðfesta, at við flatskattinum varð tann berandi bulurin í fundamentinum til vælferðasamfelagið skræddur undan. Millum jól og nýggjárslerdi løgmaður so fast, at hugsjónarlíga fyrimyndin ikki longur var tað norðurlandska vælferðasamfelagið, og at hendan samfelagsskipan var á veg í ommu sína.

Hetta vóru nýggir tónar frá Kaj Leo. Ókey, hugsaðu vit. Altíð nakað, at løgmaður bekenir kulør og at tað kortini er samband millum hugsjón og atgerð.

Tess meira surrealistiskt kendist tað nýggjársaftan, tá hann í nýggjársrøðuni rósti føroyska samfelagnum fyrí júst teimum eyðkennum, sum norðurlandska vælferðaskipanin veitir. Løgmaður segði soleiðis:

»Vit eiga eitt samfelag, sum loftar, tá ið tørvur er á hjálp. Eitt samfelag, har ið øll hava móguleikar at skapa sær eina góða og gevandi tilveru. Eitt samfelag, har ið tey, sum forvinna meir, gjalda meir til felagsskapin, so vit kunnu tryggja øllum javnbjóðis móguleikar.«

Fyrsti setningurin rúmar tað sosiala trygdarnetið,

Nú eru pensjónspengarnir skotnir út í rúmdina saman við fyrverkinum á nýggjárinum. Sannlíka avleiðingin er, at vit tey komandi árinu mugu seta í verk fleiri brúkaragjöld fyrí almennar tænastr, tí tað almenna megnar ikki sínar skyldur. Tá verður norðurlandska vælferðarsamfelagið avmonterað

annar setningurin sigur nakað um ríku mobilitetsmóguleikarnar, sum eru í samfeløgum við stórum javna, og triðji staðfestir at tann progressiva skattaskipanin – ikki flatskattur – tryggjar øllum javnbjóðis móguleikar.

Boðskapurin í nýggjársrøðu løgmans stendur í grellari andsøgn við tað, sum fór fram lítla jólaaftan, tá flatskatturin bleiv endaliga samtyktur. Hinvegin er stórir samanhangur millum jólaheilsanina á Facebook um deyðan hjá norðurlandska vælferðasamfelagnum og flatskattagøluna. Tá var vælferðasamfelagið fyrí álopum á trimum grundleggjandi mótum.

Eitt er, at samgongan velur at lata teimum múgvandi nógv størsta partin av tí 265 mió. dýra skattalættanum, og at tey við løn undir 250.000

fakfeløgum er syndarligt og fær árin á komandi sáttmálasamráðingar á bæði almenna og privata arbeiðsmarknaðinum. Fakfeløgsrørslan hevur søguliga átt stóran leiklut í at evna til tað norðurlandska vælferðarskipanina í Føroyum, men nú hevur samgongan sett kilar í og fakfeløgini verða sædd sum andstøða til stjórnina heldur enn samstarvspartar í hesum krepputíðum. Og tað kann gera óbótaligan skaða frameftir.

Søguligu orðini hjá Jens Otto Kragh runnu fram fyrí meg nýggjársaftan. Men meðan Kragh helt fast í projektinum um at smíða, tillaga og styrkja vælferðarsamfelagið, er støðan øvugt í Føroyum.

Fólk kunnu við røttum spyrja, hvat løgmaður í roynd og veru meinar? Ilt er at vita nær hansara orð skulu takast fyrí fult. Men gerðirnar, flatskatturin og pensjónsránið, standa sum lýsandi varðar um, at betur er at taka støðið ið tí, sum løgmaður og Sambandsflokkurin setur í verk, enn at lurta eftir, hvat ið hann sigur í hátíðarrøðum sum nýggjársrøðuni. Tykist sum at politikkur er eitt og fógur orð eitt annað og hvørt verður nýtt til ymisk høvi.

Helgi Abrahamsen
løgtingsmaður Strendur

Selatraðarvegurin fíggjar ongan Sandoyartunnil

Løgtingsnevndirnar hava hesa vikuna havt fundir, har fíggjarlógaruppskotið fyrí 2012 hevur verið viðgjørt. Talan er um eitt slag av ráðfærslu til fíggjarnevndina, tí tað er har, at sjálvt fíggjarlógaruppskotið verður viðgjørt.

Vanliga verður bara mælt til onkrar smávægis broytingar, men í rættarnevndini hendi tað løgna hesaferð, at meirilutin mælti til at fara undir at játta pengar til Sandoyartunnilin. Fíggingin skal millum annað fáast til vega við at taka tvær milliónir av játtanini til Selatraðarvegin.

Tvær milliónir muna ikki nóg í eini verkætlan, sum kostar 700 mió., so eg gangi út frá, at brúk verður aftur fyrí hasum tveimum milliónunum næsta ár og nógvum øðrum milliónum í nógv ár framvir.

Vit, sum kenna eitt sindur til Selatraðarvegin vita, at talan er um ein

sera langan og smalan veg, og tí gera vit okkum ongar tankar um, at vegurin verður settur í nútíðarstand eftir stuttari tíð. Men vit hava kortini eina vón um, at um smáar ábøtur verða gjørdar yvir eitt longri tíðarskeið, so fáa vit einaferð ein rímliga góðan veg. Tvær milliónir røkka ikki langt, men alt ger mun. Men skulu hesar tvær milliónirnar brúkast til at fíggja Sandoyartunnilin fyrst, so verður leingi at bíða.

Nú var talan bara um eina tilráðing frá rættarnevndini, so tað í sær sjálvum broyrtir einki. Men umráðandi er, at ein langtíðariløguætlan verður gjørd, so sum løgmaður hevur mælt til, og at hon verður gjørd við skili.

Tað verður ikki Selatraðarvegurin sum kemur at fíggja Sandoyartunnilin.

Umráðandi er, at ein langtíðariløguætlan verður gjørd, so sum løgmaður hevur mælt til, og at hon verður gjørd við skili